

TITVLVS XXXII

Plato

republica Plato: sed multo magis hodierna docuit cōsuetudo. Ne te igit̄ ab his distrabas: nec inuersurū hūc ordinē pro te iudicā; ne aut famā damnē meā: aut mibi sim criminis cōscius: qui alias habeā pro amicis: alias pro reliquis leges: Nō babeo psonarū acceptionē. Bene uale. Ex Mediolano. xv. kalendas Martias.

Synonyma Iuridicia

Ne sis in iudicio contumax.

Haud amorī meo in causis cōfidas: quarū sum arbiter.

Nihilo tibi plus deessem q̄b filio: excepto foro.

Fac ut qn̄ public⁹ iudex sūr: de iusticia nihil mibi diminuas.

In iudicando neq; te noscā nec aliū quēq;.

Non erit fides mea pro te uel alio in foro uiolata.

Omnia mea tibi debeo: præter legū maiestate.

Cōmendatæ mibi sunt iuris ptes: quas a me nemo petat ut restituere cōmendati possem deo.

Quid est in amico insolētius: q̄b de uiris uia ratiōeq; uelle quicq; amico detrahere;

Quae mea sunt ab me posce cōmunia tibi: iuris leges intactas depositori seruo principi.

Cura ut nō sis cōtumax: ne in te clamēt leges omnes.

Fac ut obedias præceptis legum ne plectare si te difficile præstiteris.

Aut causam in foro nō habeas: aut iurisdictionis obtempera institutis.

Aamicus sum tuus: sed priuatus.

Iudex ego te non illi propono.

Habeo te fratri loco: modo tu meam in iudicando dignitatem non lādas.

Ne tibi de me quicq; iudicante pollicearis.

Titulus. xxxij.

Cicero

Regratiatoria familiaris.
Qui referre negat gratias (inquit Cicero) habere certe potest. Itaq; cū maxio nos affeceris munere: cūq; referendi non se nobis facultas offerat: habendi certe bono sumus

animo agēdīq; lingua nō pplexa. Verū cui deessent bac
in cā uerba; ei certe soli qui mutus sit aut penit^o elinguīs.
Nihil potuim^o nos quidē optare: qd^o abs te u^l non orato:
nō reglito; nō simus assecuti. Tu nos hospitio phumane
tā exceptisti q̄ uirū aliquis nostrū ausus esset cupere. Nullū
omisisti genus officij: quo nos nō insigniueris. At neq; no
stra te docuit id efficere familiaritas: nec antiq; uirtus: nec
ulla pfecto causa: q̄ quicq; deberes nobis. Ad ea te coegit
sola beneficētia tuæ cōsuetudo (quæ talis est) ut nemine
prætermittas cui nō te præbeas hospitalē. Est igit^o nostrū
deinceps munus: ut cū tibi plurima debeam^o: multo ueli
mus debere plura. Quo sum^o pacto: parē gratiā relatur^o.
Vita bæc tua est nō fortuna solum. Vtere nobis possbac
nō secus ac tuis. Bñ uale. Ex M^o, xv. kalendas Martias.

¶ Regratiatoria familiarissima.

Redijt ad me puer meus: q̄c diligēs in eius te præstiteris
expediendā cām: retulit. Fecisti qd^o sperabā te facturū eē.
Sciebā em̄: q̄ soleres esse meus. Quid meū te dixi: Immo
bonorū omniū. Habeo & ago tibi gratias immortales: &
si qñ fuerit tibi nostra opus opa nō recusabo referre. Eq̄
scio nihil esse mihi tantū: uel fortunarū uel ingenij: ut par
tibi præberi possit gratia. Verū ubi cætera in hac referen
da gratia deficiēt: uoluntas certe nunq; deerit. Bene uale
Ex Mediolano. xiiij. kalendas Martias.

¶ Regratiatoria Grauis.

Qui genus intuerunt officij: quo munificos beneficosq;
sele uiri præstarēt in uiros: ut mutua uiuere^t beniuolētia:
iudē edixere leges: quib^o & baberi gratiæ & agi: & referri
parē possent. Ex quib^o Aeschinē apud Atheniēses imitā Aeschines
dum esse duco: qui dixit nullum esse tam abiecta cōditio
ne: qui illa uitæ parte nō posset exhibere se nō ingratum
benedicendo saltem referret officiū. Nō parum est em a
plærisq; muneris: ut laude reponatur officio (Nam ut Pli
nius docet) qui poetæ uel urbium ac principum: uel pri
uatorum laudant uitas: maximis eos muneribus donant

TITVLVS XXXII

quos extollant: merenturq; ab illis maxima. Quid si accep-
tis muneribus: abs te laudes p; gratia referūts. Ego ppe-
tuū existimo bonū illis præferendū quæ caduca sunt: ac
interdū uix diurna. Q; si de dignitate cōtendit; muneris:
qd; donū cū laudis imortalitate cōtendere audet: si quidē
bac largitiōe dīj; fruolis aut̄ reliquis delectari solēt homi-
nes. Fuisti tu quidē in me meosq; omnis o clementissime
princeps liberalissimus: primū omni hospitalitatis officio
ut louē te possimus hospitale illum existimare: de quo ex-

Vir. j. ænei. tat poetic⁹ uersus: Iuppiter hospitibus nā te dare iura lo-
quūt. Ad hæc largiēdo nobis assidue multa: nemini chri-
stianorū cessisti: Nullū præteriſti genus officij quo nō fu-
eris erga nos beneficētissimus. Audiuiſti nostros omnes
facillime: Admisisti humanissime: Vidisti iucūdissime: Di-
misisti omnibus in rebus liberalissime. Valuimus apud te
tuosq; singulos tanta & auctoritate & gratia: ut n̄ibil addi
ad officiorum cumulū possit. Quo pacto respōdebo huic
benignitatī: māsuetudini: charitati: Res mibi est minima:
nec qua tu egeas. Quid referam ut tibi sim ulla in re admi-
nūculos. At meo fauore: consilio auxilioq; tibi nō est opus.
Carminibus cæterisq; latine Græceq; respōdebo generi-
bus: quib⁹ te faciam non moriturum: at & alios scriptores
tuarum babes laudū uirtutūq; præcones. Habes: nō dis-
fiteor: at & urbes babes & dicitias. Reijceres ne quēq; a
quo posses & alias cū honestate consequis: Scribunt de te
multi. Quid si & me nō aspernabīt posteritatis: Potestigic
hæc gratiæ relatio nō esse inferior cæteris. Habeo tibi p
tuis tot in me officijs gratias: & eas quidem perpetuas: &
ago nō inferiores: ea tñ mēte ut nulla temporū diurnitas:
nulli casus: nulla diuersitas locorū aut gentium: horum de
me meritorū officia: de mea deleant mēte. Sed in referē-
da tamē non sum ignatus: non infœcundus: non tardus.
Habebis enim me ſ̄diu uiuam: tui nominis obſeruatore:
tuæ famæ ducem: tuæ gloriæ auctorem: & tunc me file-
re de te posse censebis: cum luce functus nusq; amplius

respirabo. Cæterū est: ut si quid aliquādo euenerit ubi tibi amicisue aut seruis tuis me cognoscas opera: ingenio: ullaue diligentia posse quicq̄ opitulari: suppeditareq; tuæ uoluntati officiū: iube: impera: manda: præcipe: nibilq; te remoret causæ: quæ te cogat credere: aliū esse me q̄ sim. Debeo te sequi omni nō amore solū ac obseruantia: sed cultu atq; ueneratione haud secus ac numen aliquod. Nō solus ego tuus sum: sed tota hæc nostra domus: uniuersaq; familia. Nam qui mibi uel amicitiæ debet officiū: uel cientes: se omnes tibi dedicarunt: cunq; intelligent q̄ tuus sim: assidue de te nobis fit sermo: nibil est quod uæbememtius appetant q̄ esse tui. Vt erit mi prínceps & me & meis oib: & quis nō sit necesse: scio tibi & maiores viros & di, tiores amicos: clientes ac seruos esse: ne tamē indigne factum existimes: si nos multo illis inferiores non eijs: non aspernaris: nō cōtemnis. Ut ait Homer: parui cū magnis amici sāpe coeunt. Nō ero in dicēdo prolixior: ne hac epistola cēleas: uoluissime me trax in me magnitudini meritorū gratiā referre. Nulla em uel amplissima carmina: uel p̄fūlissima p̄larum genera satiſfactura sunt huic debitioi meæ quæ quidē est sempiterna. Sed tu prudentissimus a nobis accipe (qđ dari ualeat) mentē tibi deditissimā. Animū tuis institutū dicacissimū. Ingeniū tuæ laudis testimoniū: dispoſitionē in te conuersam: cōmentationē cū claris de te assi- duā. Vale. Ex Mediolano. xiiij. kalendas Martias.

Homerus

(Synonyma regratiatoria.

Ego tuis de me meritis gratias habeo maximas.

Affecisti me maximis officijs: pro quibus habeo incrediles tibi gratias.

Regratiior summopere tuæ in me liberalitatī.

Referre nequeo tibi gratias: at habeo & ago.

Dicere nescirē paucis quātas debeā tibi gratias.

Fuisti tam in nos officiosus: ut qñ pares referre gratias ualeamus haud satis intelligamus.

Quis tibi nostrū æque (ac tu fuisti beneficus ergo nos) re,

TITVLVS XXXIII

gratietur.

Nulla eloquij præstantia gratias agat tibi debitas.

Gratiarum agendarū loco nos tibi dedicamus.

Sanguinē etiā ac sp̄iritū p te statuentes: nō erimus in refe
renda gratia tuis beneficijs similes.

Laborātes die noctuq; nō satissacem⁹ acceptis officijs.

Iube si quid in nos uides ad mortē usq; p babēda nō refe
renda tamē tibi gratia.

Vellem tam esse disertus ut agerem tam diues ut referre
quirem tibi gratias.

Nulla est res tanta: quā in referēdis tibi gratijs nō debeā.

Fac de nobis q̄ malis in re piculū: si uis certo cognoscere
quas tibi habeam⁹ gratias: etiā si referre nesciam⁹.

Titulus. xxxij.

Comissionalis familiaris.

Cōstituerā istuc ire: ne quid in re mea: me absente: fieret.
Nā ueterē puerbio dici solitū docet **P**lato: **V**irū corā suā
efficere causam meliorem. **S**ed ubi mecū animo uolutauī
q̄ sis prudens: & q̄ me ames: decreui mēā tuā fidei com
mittere causam. **S**cio q̄ sis futurus & diligens & curiosus:
q̄q; multo melius cogitabis quid sit opus factō q̄ sim ipse
cogitaturus. **S**olent enim qui stras res agitant: esse maiori
bus interdū occupationibus circūsepti: neq; uidere pos
sunt omnia: nec psequi: quae ad rem attinent. **F**allunt al
quando apparentis specie boni: aliquā cupiditatis ui: non
nunq; ira: odio: amore: cæterisq; mentis passionibus. **T**u
uero liberiore multo consilio: firmioreq; iudicio pedeten
tim insinuabis in causa (si opus fuerit) omniaq; consulto: ni
bil temere psequeris: nec celeritate frangeris: nec tardis
tate cōculaberis. **T**olerantior eris q̄ ego esse queā. **I**taq;
hui⁹ epistolæ ui ac officio tibi cōmitto quā ago cum æmili
o: causam. **Q**uicqd in ea uel egeris uel trālegeris: & que
firmū imobileq; esse ducā: nec reuocaturus sum: ac si præ
sens omnibus affuissem. Iudices aut̄ omnes eam adhibe
ant tibi fidē: quā ore meo platis uerbis: & mea mente uo
lūtati exp̄sse adhiberēt. **C**ura tu posthac igit̄ rem mēā p

Plato

